

leden | 2016

ZPRÁVY

Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Miliardy z piva a lesů STR. 03

NOVÝ AKČNÍ PLÁN EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ STR. 04

K LOVU DIVOKÝCH PRASAT STR. 05

CHRÁNÍME PROTI POVODNÍM STR. 06

RYBÁŘSTVÍ V MUZEU STR. 07

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA:

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

zdravím vás v novém roce. Dovolte mi v krátkosti představit priority našeho resortu pro rok 2016. Za velmi podstatné považuji schválení plánu státní agrární politiky do roku 2030 v prvním letošním čtvrtletí a boj proti erozi půdy. Podle nového plánu by se měly například zvyšovat plochy takzvaných citlivých komodit, jako jsou ovocné sady nebo záhonky se zeleninou, ale i počty zvířat. Zvažujeme dále nástroje, jak motivovat ty, kteří dělali v minulosti i živočišnou výrobu, aby znovu investovali, nakoupili základní stádo a šli do živočišné výroby nebo se věnovali citlivým komoditám. Chceme také, aby se začaly zvyšovat plochy ovocných sadů. Jen mezi předložským a loňským rokem jich podle dat ČSÚ přibližně 15 % ubylo. Podobné kroky by měly přispívat i k protierozním opatřením, v současnosti je v ČR přibližně polovina půdy ohrožená erozí. Usilovat budeme rovněž o to, aby zemědělci měnili strukturu osevního postupu. Zavést chceme třeba demonstrační farmy, na kterých by se sedláci učili správně hospodařit. Také budeme tvrději postupovat vůči zemědělcům, u jejichž půdy se opakovaně zjistí nárůst eroze. Letos plánujeme nastartovat i stavbu a obnovu rybníků a vodních nádrží, do roku 2021 se na ně chystáme dát 1,25 miliardy korun. Připravujeme i zalesnění přibližně 3 000 hektarů půdy zvláště tam, kde byly například opakované bleskové povodně. Do roku 2020 by měli lesníci jen z Programu rozvoje venkova dostat na zalesňování 280 milionů korun.

Příjemné čtení přeje

Marian Jurečka
ministr zemědělství

OBSAH:

REKORDNÍ ZISKY

BUDVAR A LESY ČR ODVEDLY DO STÁTNÍHO ROZPOČTU 8,7 MILIARDY

Do státního rozpočtu pošlou o 1,4 miliardy více než v roce 2014.

03

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

AKČNÍ PLÁN PRO ROZVOJ EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Hlavní cíle jsou například zlepšení ekonomické životaschopnosti ekofarem nebo zvýšení podílu biopotravin na trhu.

04

NOVELA VYHLÁŠKY

MYSLIVCI MOHOU LOVIT DIVOČÁKY CELOROČNĚ

Doposud byl lov dospělých jedinců umožněn pouze od srpna do konce ledna.

05

POVODNĚ

NOVÁ PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

Na prevenci záplav bylo za sedm let použito více než 11,5 miliardy korun.

06

POZVÁNKA

NOVÁ EXPOZICE V NÁRODNÍM ZEMĚDĚLSKÉM MUZEU

Svět rybářství poznáte v Národním zemědělském muzeu. Můžete si zde prohlédnout spoustu exponátů a vyzkoušet své dovednosti.

07

**V ROCE 2014
ODEVZDALY LESY
ČR NA DANÍCH
3,45 MILIARDY KORUN
A BUDĚJOVICKÝ
BUDVAR VÍCE NEŽ
350 MILIONŮ KORUN.**

REKORDNÍ ZISKY

BUDVAR A LESY ČR LONI NALILY DO STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM 8,7 MILIARDY

Státním firmám se v loňském roce dařilo. Pivo a dřevo obohatily státní kasu o 8,7 miliardy korun. Lesy ČR (LČR) poskytly 8,2 miliardy, Budějovický Budvar 0,5 miliardy korun. V součtu s roky 2014 a 2013, kdy začala platit novela zákona o státním podniku umožňujícím převody peněz ze státních firem do rozpočtu, je to už přes 22 miliard korun na konto českého hospodářství.

Do státní kasy půjde o 1,4 miliardy korun více, než do ní šlo z těchto podniků v roce 2014, kdy LČR převedly 6,5 miliardy a Budvar 800 milionů korun.

Státní lesy, kterým patří asi polovina lesů v zemi, za prvních devět měsíců minulého roku zvýšily hrubý zisk o 4,5 procenta na dosud nejvyšších 5,46 miliardy korun. Dosažený zisk jihočeského pivovaru činil v roce 2014 před zdaněním 307,4 milionu korun, a to zejména díky historicky rekordnímu výstavu pivovaru v objemu zhruba 1,458 milionu hektolitrů piva, což je meziroční nárůst kolem 2,5 procenta.

Dalšími povinnostmi těchto firem vůči státnímu rozpočtu jsou daňové odvody, které jsou

rovněž nezanedbatelné. Například v roce 2014 odevzdaly Lesy ČR na daních včetně DPH, poplatcích a sociálním a zdravotním pojištění 3,45 miliardy korun a Budějovický Budvar více než 350 milionů korun.

Lesům se zisky postupně budou snižovat. Podle dokumentu Koncepce strategického rozvoje podniku 2015–2019 čeká firma v roce 2019 zisk 2,6 miliardy korun. Tento výhled souvisí zejména s prognózou nižších prodejních cen dřeva na následující roky. Zároveň se kvůli dopadům církevních restitucí sníží těžba zhruba o půl milionu metrů krychlových.

Lesy ČR by měly letos ze svých peněz odvést 6,6 miliardy korun.

Převod peněz ze státních firem do státního rozpočtu (v miliardách korun)

	2016*	2015	2014	2013
Lesy ČR	6,6	8,2	6,5	6,0
Budějovický Budvar**	0,0	0,5	0,8	–

* předpokládaná částka

** příspěvky pivovaru jsou nižší kvůli plánovaným investicím

Český Apple?

Lesy ČR v loňském roce přispěly do státního rozpočtu zatím nejvyšší částkou v historii. Letos by tato částka měla být 6,6 miliardy korun.

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

AKČNÍ PLÁN PRO ROZVOJ EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ DO ROKU 2020 JE NA SVĚTĚ

Podnikání v ekologickém zemědělství je perspektivní, a přináší tak novou podnikatelskou příležitost pro zemědělce i potravináře. Uvádí to Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2016–2020, který na konci minulého roku schválila vláda.

Prioritními oblastmi plánu do roku 2020 jsou například ekonomická životaschopnost ekofarem, trh s biopotravinami a jejich spotřeba a přínosy ekozemědělství pro životní prostředí. Zatímco předchozí akční plány kladly důraz na nárůst ploch, nový se více soustředí na kvalitativní a produkční ukazatele.

Podle plánu by měla půda v ekologickém režimu v roce 2020 zabírat 15 % z celkové plochy zemědělské půdy v ČR. Další kvantifikované cíle Akčního plánu ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2016–2020 jsou:

- Dosáhnout podílu minimálně 20 % orné půdy z celkové výměry půdy v EZ.
- Dosáhnout 3% podílu biopotravin na celkovém množství spotřebovaných potravin a zvýšit podíl českých biopotravin na 60 % na trhu s biopotravinami.
- Zvýšit hodnotu produkce ekofarem o 15 % (podle metodiky FADN).
- Zvýšit průměrné výdaje za biopotravinu na 600 Kč / obyvatele / rok.
- Zajistit financování výzkumu a poradenství v EZ v rozsahu odpovídajícím podílu ploch EZ na celkové zemědělské půdě (15 %).

**Nový strategický dokument
rozvoje ekozemědělství, který
má většina členských států
Evropské unie, navazuje na
Akční plán pro léta 2011–2015.**

**Patříme mezi dvacítku zemí světa
s největší výměrou půdy
v ekologickém zemědělství. V EU
jsme s 12% podílem šetrně
obhospodařovaných ploch na
bramborovém místě, a to těsně
za Švédskem, Estonskem
a sousedním Rakouskem.
Do dalšího čísla pro vás
připravujeme článek o biopotravinách,
jejich dovozu a postoji spotřebitelů
k nim.**

Největším problémem biopotravin jsou vysoké marže. Vyšší cena potravin obecně vzniká dalším přepradem. Když ale jdete přímo ke zdroji, tak ekofarmáři jsou schopni prodávat své produkty za téměř srovnatelné ceny jako konvenční prodejci.

ekozemědělec Pavel Karmazín
Jihomoravský kraj

Bio je pro mě symbolem kvality. Bylo vyprodukováno za podmínek, které nezatěžují přírodu. Je na každém z nás, čemu dáme přednost. Já si raději připlatím a pochutnám na kvalitních výrobcích od českých farmářů než na levných potravinách plných náhražek. A nejenomže si pochutnám, ale navíc tím podpořím své kolegy, biofarmáře...

ekozemědělec Jaroslav Tuček
Královéhradecký kraj

Koupí bio produktů by měl spotřebitel mít jistotu, že kupuje opravdu zdravý produkt, bez zbytečných pesticidů. Bohužel však záleží vše jen na lidech. Sebeprísnejší kontrola dodržování pravidel pro pěstování bio nikdy nebude schopná odhalit všechny černé ovce, které ekologickému zemědělství kazí dobré jméno. Češi jsou příliš vynalézaví na různé klíčky mezi pravidly. Chci věřit tomu, že trh nepoctivce sám eliminuje a úspěch budou mít ti, kteří pěstují své produkty s láskou. Důvěra našich zákazníků je to, co nás svazuje nejvíce, nikoli pravidla.

ekozemědělec Ondřej Kučera
Královéhradecký kraj

**LOV DIVOKÝCH PRASAT
STARŠÍCH 24 MĚSÍCŮ
NA SPOLEČNÉM LOVU
JE STÁLE MOŽNÝ POUZE
PŘI UDĚLENÍ VÝJIMKY
ZE ZAKÁZANÝCH
ZPŮSOBŮ LOVU
DANÉ ZÁKONEM
O MYSLIVOSTI.**

NOVELA VYHLÁŠKY

MYSLIVCI MOHOU LOVIT DIVOČÁKY CELOROČNĚ

Od tohoto roku mohou myslivci v mezích zákona o myslivosti lovit všechna divoká prasata celoročně bez ohledu na věk či pohlaví zvířete. Doposud byl lov dospělých jedinců umožněn pouze od srpna do konce ledna.

Ministerstvo připouští, že změna týkající se odlovu divokých prasat může vyvolat určité rozpaky, zda je takto nastavená doba lovu etická a myslivecká. Proto považuje za nezbytné jasně říci, že tato změna neznamená pro uživatele honiteb povinnost, ale dává jim nástroj k okamžitému řešení lokálních problémů v případě, že není jiný způsob.

Důvodů, proč je nutné proti přemnožení populaci divokých prasat zasáhnout, je hned několik. Zásadním problémem jsou škody způsobené hlavně na zemědělských plodinách a pozemcích, ale i v lesních porostech. Vzrůstá počet škod na majetku občanů, střetů s dopravními prostředky a v neposlední řadě dochází i k přímému ohrožování obyvatel. Černá zvěř jako významný predátor ovlivňuje početní stavy populací drobné zvěře (bažant obecný, koroptev polní, zajíc polní) a mláďata zvěře srnčí.

Pro všechny uživatele honiteb, ve kterých pro prase divoké nejsou stanoveny minimální stavy, a tudíž se nezahrnují do Plánu mysliv-

veckého hospodaření, je i nadále zachována povinnost uživatele honitby žádat v souladu se zákonem o vyjádření k možnosti lovu jedinců samičky bez omezení věku a samce do stáří dvou let. Lov kňourů starších dvou let je možný pouze na základě rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o povolení nebo uložení lovu. V honitbách, v kterých se s prasetem divokým myslivecky hospodaří, se i nadále provádí standardní plánování chovu a lovu a rozdíl je pouze v tom, že dospělé jedince je možno lovit celoročně.

Kromě prasat vyhláška mění i dobu lovu u další zvěře. U jelena evropského, daňka skvrnitého, muflona a siky japonského lze mláďata (koloucha, daňče a muflonče) nově lovit do 31. března.

Úprava vyhlášky klade i vyšší nároky na jednotlivé uživatele honiteb a jejich myslivecké hospodáře. Předpokládá se zodpovědnější plánování chovu a lovu zvěře na základě pečlivějšího sledování jejího výskytu, početních stavů a způsobených škod.

V LOKALITÁCH, KDE
VZNIKLA NOVÁ
PROTIPOVODŇOVÁ
OPATŘENÍ, SE
PRŮMĚRNÉ ROČNÍ
ŠKODY SNÍŽILY O 77%.

POVODNĚ NOVÁ PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ CHRÁNÍ PŮL MILIONU LIDÍ

V posledních dvou desetiletích jsme se u nás potýkali s častými záplavami. Ministerstvo proto investuje do protipovodňových opatření. V programu Podpora prevence před povodněmi II, který probíhal v letech 2007–2014, bylo použito více než 11,5 miliardy korun.

Z programu bylo financováno celkem 549 akcí, a to 379 staveb a 170 studií a projektových dokumentací. Dosáhlo se tak zvýšení ochrany před povodněmi pro více než 466 tisíc obyvatel.

Mezi velké investiční akce patří třeba dvoukilometrová ochranná hráz, která spolu s mobilními stěnami a opravenými ná březními zdmi chrání Terezín před velkou vodou. V Olomouci byla například zvýšena kapacita koryta řeky Moravy. Jednou z největších staveb je protipovodňová ochrana Mělníka. Jde o soubor tří samostatných částí ochrany před stoletou vodou, který se skládá ze zemních hrází v kombinaci se stabilními protipovodňovými stěnami a mobilním hrazením. Úpravy se dočkala i Těrlická přehrada.

Na územích, kde vznikla nová protipovodňová opatření, se výrazně zvýšila ochrana životů i majetku. Průměrné roční škody se v těchto lokalitách snížily o 77%. Všechny projekty si můžete prohlédnout na našich webových stránkách. Připravili jsme speciální aplikaci, která představuje všechny realizované stavební akce v rámci programu. Aplikaci najdete na webu ministerstva (www.eagri.cz) v sekci Voda.

Orlík bude více chránit

Orlická přehrada by měla nově zadržet až dvacetiletou vodu místo dosavadní deseti-leté. Zvětší se tak retenční prostor nádrže přibližně o jednu polovinu současného objemu, a tím se sníží maximální hladina zásobního prostoru o 1,3 metru. Přestože

starostové obcí z dolního toku Vltavy žádali ještě razantnější snížení hladiny Orlíku, jejich návrhu ministerstvo nevyhovělo. Vodní nádrž Orlík neplní jen protipovodňovou funkci, ale rovněž pomáhá akumulovat vodu pro období sucha, udržovat minimální průtok ve Vltavě a má i nezanedbatelnou funkci při výrobě energie, zajišťování plavby nebo rekreaci. Státní podnik povodí Vltavy si nechal vypracovat od ČVUT odbornou studii, která ukázala možné následky navýšení retenční kapacity na další funkce celé vltavské kaskády. Na základě závěrů této studie pak státní podnik Povodí Vltavy navrhl změnu manipulace na vodní nádrži Orlík, která spočívala v posílení její protipovodňové funkce. Jakékoliv další navýšení retenční kapacity na vltavské kaskádě by se již dostalo do výrazného střetu s některou z dalších funkcí, které vltavská kaskáda plní.

Konečně větší ochrana Pobečví

Vodní nádrž Skalička bude speciální variantou suchého poldru se stálým nadržením vody a dovrší systém protipovodňových opatření v jednom z nejohroženějších území, v povodí řeky Bečvy. V roce 1997 tu dosáhly povodňové škody 2,8 miliardy Kč. Systém s vodním dílem Skalička má území ochránit před stejným rozsahem povodně jako tehdy, tedy před stoletou vodou. Na výkup pozemků je vyčleněno 520 milionů Kč, na stavbu nádrže se plánuje dalších 2,69 mld. Kč ze státního rozpočtu. Po dokončení tak bude chráněno až 110 000 lidí. Dokončení technických staveb se plánuje do roku 2022, dalších přírodních blízkých opatření do roku 2025.

POZVÁNKA

PŘIJĎTE SE PODÍVAT NA NOVOU EXPOZICI RYBÁŘSTVÍ DO NÁRODNÍHO ZEMĚDĚLSKÉHO MUZEA

Moderní, interaktivní, s využitím množství audiovizuální techniky se zapojením zvukových a animačních technologií a 3D prezentace. Taková je nová expozice Rybářství.

Novou expozici charakterizuje interaktivita, ale také celá řada živých exponátů, jako jsou naše sladkovodní ryby. Výstava představuje rybářství také jako potravinový fenomén, ale i ve spojení s rybníkářstvím, které po staletí ovlivňuje krajinu. Expozici ožívají velká akvária s živými sladkovodními rybami. Návštěvníci tak uvidí například sumce, štika, kapra nebo krmné plotice.

Samostatným tématem je „Praha rybářská“. Řeka Vltava po staletí poskytovala obyvatelům Prahy i okolních osad obživu a rybářství pro ni proto mělo velký význam. Další část s názvem „Rybníky nejen

pro ryby“ ukazuje, že rybníky nejsou pouze chovnými zařízeními, ale že důležité jsou také jejich další funkce, například protipovodňová, ekologická a krajinářská. Téma „Kdo otravuje ryby“ připomíná, že řada ryb je dnes v ohrožení, a to i vinou lidské činnosti.

Na dotykových LCD panelech si mohou návštěvníci sami vyhledat informace týkající se kromě jiného anatomie ryb. Postupně expozice nabídne další aktivity, nejen pro děti, mj. prolézačku se sítěmi a skluzavkou, tvůrčí aktivity typu „nakresli si svoji rybu“ nebo „obleč se jako rybář“ apod.

Otevírací doba pobočky NZM Praha

úterý až neděle vždy od 9 do 17 hodin

eAGRI www.eagri.cz